

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน
โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
Development of Teachers' Potential in Learning Management To Solve The Students' Problems On
Reading And Writing At Phraratchatan Ban Nong Moo School Under The Office Of Mukdahan
Primary Educational Service Area

ชาญวุฒ แสงฤทธิ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร**

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน และ 3) เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection) ดำเนินการ 2 วนรอบ โดยมีกลุ่มผู้ร่วมวิจัย คือครูผู้สอน 4 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครูวิชาการโรงเรียนครูผู้สอนในโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู จำนวน 3 คน นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 16 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน แบบสังเกต และแบบสอบถาม การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนรู้ ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ แต่มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทางโรงเรียนได้ทำการสอนซ่อมเสริมด้านการอ่านและการเขียนกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน แต่ไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่อง สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ขาดเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และขาดความต่อเนื่องในการติดตามกำกับดูแลเอาใจใส่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ปัญหาด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สนใจด้านการอ่านและการเขียนอย่างจริงจัง และขาดความสนใจในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ทันสมัยและไม่ตรงกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ได้แก่ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การศึกษาดูงาน 3) การนิเทศภายใน

คำสำคัญ : การพัฒนาศักยภาพครู, การจัดการเรียนรู้

* ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านนาแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า ครูจำนวน 4 คน มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านและการเขียน ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ทำให้ครู สามารถเตรียมใช้แผนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ส่วนด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ พบว่า นักเรียนจำนวน 16 คน ที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน สามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้อง ร้อยละ 100

ABSTRACT

The purposes of this action research were to 1) investigate the conditions and problems about learning to solve the problems on reading and writing of students, 2) seek for guidelines of the development of the teachers' potential in learning management to solve the problems on reading and writing of students, and 3) follow up and evaluate the development of teachers' potentiality in learning management to solve the problems on reading and writing of students. Participatory action research of 2 spirals comprising 4 stages : planning, action, observation and reflection was employed. The population comprised the researcher group consisting of the researcher and 4 teachers as the co-researchers. The informants included the school academic teachers, 3 teachers, 16 students with reading and writing problems a total of 38 participants. Data were collected by a interview, an evaluation form, a form of observation and a set of questionnaires. The analysis of quantitative data was done through mean, percentage and standard deviation. Qualitative data were analyzed by Content Analysis.

The findings of this study were as follow:

1. The condition in learning management; teachers do all the lessons by Child-center approach, but the students still less understand in process skills, the learning plans and the solution in reading and writing skills of the students were still not so good and enough to held any learning activities. For students; there were found that the learning achievement was quite low and the way to improve the students' reading and wring skills was unsystematic and discontinuous. For the problem in learning approach in order to improve the students' reading and writing skills found that some teachers are not teaching along with their field of study in Thai subject, do not have new teaching technique, and discontinuously in following the students who have the problem with their reading and writing. For the students themselves; found that they did not pay attention in improving their reading and writing skills and lack of attention in attending any activities that are out of date and do not go alo.

2. The guideline on the development of the teachers' potential in learning management to solve the problems on reading and writing of students were composed of these means: 1) a study tour 2) a workshop 3) internal supervision

3. The effects of the development of the teachers' potential in learning management to solve the problems on reading and writing of students showed that all of the 4 teachers gaining knowledge, understanding, skill, process and were able to construct to write suitable plans of learning management at 100 percent. This made the teachers be able to prepare themselves plans of learning management to promote for

students' reading and writing, it was found that the problems encountered by the 16 students on reading and writing problems were solved. They all could read and write 100 percent correctly.

Keywords : Teachers' Potential Development, Learning Management.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 มาตรา 22 กำหนดแนวการจัดการศึกษาว่า จัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ หมวด 4 มาตรา 24 (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง หมวด 4 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 8-10)

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมาย จะนำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะและประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 หากผู้เรียนบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่าน การเรียนรู้ไม่อาจก้าวหน้าได้ และจะประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิตจึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตขึ้นจนกระทั่งสามารถดูแลตนเอง มีอาชีพและมีรายได้ เป็นนักคิดและเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งยาวนานถึง 14 - 15 ปี หรือในวัยของการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาในช่วงนี้ให้มั่นคง โดยพิจารณาว่าการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญสูงสุดอันดับแรกๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน การพัฒนาความสามารถการอ่าน นอกจากจะต้องมีองค์ความรู้ เข้าใจทักษะกระบวนการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียนทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษเพราะปัจจัยความแตกต่างทางสติปัญญาแล้ว ความแตกต่างทางพื้นฐานของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ การดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, หน้า 5-8)

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เป็นอย่างไร

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร มีอะไรบ้าง

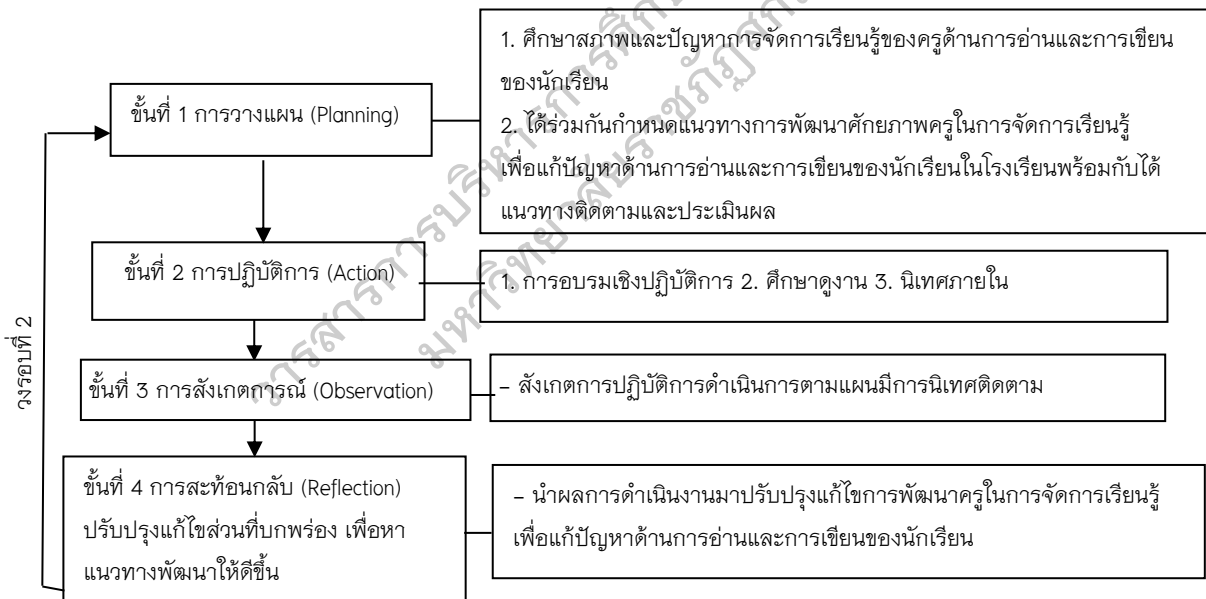
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ รายละเอียดแสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประกอบด้วย ผู้วิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ ที่สนใจทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมุ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงมุกดาหาร จำนวน 1 คน ผู้ร่วมวิจัย คือ

ครูผู้สอนในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ที่สมัครเข้าร่วมวิจัย จำนวน 4 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 4 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 16 คน นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 16 คน แยกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน กลุ่มผู้นิเทศ คือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน กลุ่มวิทยากร คือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวางแผน ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมครู เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ในโรงเรียน แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ได้แก่ คู่มือการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่
3.1 แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน 3.2 แบบประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 3.4 แบบบันทึกภาคสนามของผู้วิจัย 3.5 แบบประเมินพฤติกรรมด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน 3.6 แบบประเมินพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศักยภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมครู การศึกษาวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน

2. การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านและเขียนของนักเรียนโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู ใช้แบบสัมภาษณ์ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย หลังจากได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติและการนิเทศพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน ดังนี้ คือครูผู้สอนจำนวน 4 คน หลังการได้รับการอบรมเชิงพัฒนาไปแล้ว

2.2 สัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือผู้ที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน จำนวน 16 คน ในการปฏิบัติกิจกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน

3. การนิเทศการจัดการเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์สอนของครู ซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัย การสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน หลังได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมภาษณ์นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ร่วมวิจัย และการประเมินเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ร้อยละ (%)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีดังนี้

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ แต่มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทางโรงเรียนได้ทำการสอนซ่อมเสริมด้านการอ่านและการเขียนกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน แต่ไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่อง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า ปัญหาด้านครู คือ สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่มีเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และไม่มีความต่อเนื่องในการติดตามกำกับดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ปัญหาด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สนใจด้านการอ่านและการเขียนอย่างจริงจัง และขาดความสนใจในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ทันสมัยและไม่ตรงกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

2.1 วงรอบที่ 1 ใช้แนวทางในการพัฒนา 3 แนวทาง ประกอบด้วย

2.1.1 การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักในการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งนี้ในที่ประชุมผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกปฏิบัติจริง มีการอภิปราย ซักถาม และร่วมกันแสดงความคิดเห็นกับวิทยากร ฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

2.1.2 การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

2.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

3. ผลการติดตามพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีดังนี้

3.1 วงรอบที่ 1

3.1.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 4 คนมีความคิดเห็นต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายชื่อส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียง 2 ข้อ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และผู้เข้าอบรมสามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า มีผู้ร่วมวิจัย 2 คน ที่ยังไม่ผ่านการประเมิน

3.1.2 การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา

3.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนการแก้ปัญหาสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องร้อยละ 0 –75 (0 – 12 คน) หลังการพัฒนา นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องร้อยละ 100 (12 คน) และมีนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินพฤติกรรมหลังการพัฒนา ร้อยละ 25 (4 คน) และผลการสังเกตจากการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร โดยพัฒนา 2 ด้าน ดังนี้

3.1.3.1 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยกรณีศึกษาภายใน และให้ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย การนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการสอนซ่อมเสริม พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เข้าเรียนตรงเวลา มีความตั้งใจและสนใจต่อการเรียน ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นการดูแลเอาใจใส่ ติดตามการอ่านและการเขียน จึงทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

3.2 วงรอบที่ 2 กรณีศึกษาภายใน เป็นการนิเทศกำกับติดตาม การให้คำแนะนำที่เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู (จำนวน 2 คน) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การพัฒนาในวงรอบที่ 1 และนักเรียนที่ยังมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน (จำนวน 4 คน) สรุปผลดังนี้

3.2.1 การพัฒนาครู พบว่า ผู้ร่วมวิจัยในวงรอบที่ 2 ทุกคนสามารถเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน การพัฒนานักเรียน พบว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูทุกคนได้ใช้เทคนิค วิธีสอน สื่อ นวัตกรรม เพื่อหาทางแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า หลังการพัฒนา นักเรียนทุกคนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องจากการสรุปผลการดำเนินงานอบรมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร โดยใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และ 3) การนิเทศภายใน จากทั้ง 3 แนวทางผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการอ่านและการเขียนพัฒนาดำเนินการได้ทำการนิเทศติดตาม ทำให้โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมูแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า จากการศึกษาสภาพปัญหาด้านครู ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ แต่มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำทางโรงเรียนได้ทำการสอนซ่อมเสริมด้านการอ่าน

และการเขียนกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน แต่ไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่อง ด้านนักเรียนพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทางโรงเรียนได้ทำการสอนซ่อมเสริมด้านการอ่านและการเขียนกับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน แต่ไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญญา แก้วอินธิ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มภาษาไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านข้างคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน และเพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 13 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 40 คน ผลจากการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะกระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาศักยภาพครู คือ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยไปศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จและอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเขียนแผนการสอนและด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย ผลการพัฒนาศักยภาพครู คือ ก่อนการพัฒนาครู จำนวน 7 คน มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้องร้อยละ 28.57-42.86 หลังการพัฒนาครู จำนวน 7 คน มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนการพัฒนา พบว่า นักเรียน จำนวน 13 คน ที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน สามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องร้อยละ 23.10-46.15 หลังการพัฒนา นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องร้อยละ 100

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่าครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่มีเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและไม่มีความต่อเนื่องในการติดตามกำกับดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน ปัญหาด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สนใจด้านการอ่านและการเขียนอย่างจริงจัง และขาดความสนใจในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ทันสมัยและไม่ตรงกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน โถคำนาม (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน โรงเรียนบ้านผักคำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาสกนคร เขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน และเพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน กลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่าด้านสภาพและปัญหา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอและขาดเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนที่หลากหลาย ขาดการติดตาม กำกับดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่อง และครูขาดการปรึกษาหารือในการแก้ปัญหานักเรียนในด้านการอ่านและการเขียนอย่างจริงจัง แนวทางการพัฒนาครู คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามผล ผลการพัฒนาศักยภาพครู พบว่า ครู จำนวน 5 คน มีความรู้ความเข้าใจทักษะ กระบวนการ สามารถเขียนแผนการจัดการ

เรียนรู้ได้เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$) ส่วนในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน พบว่านักเรียนจำนวน 35 คน ที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ก่อนการพัฒนาสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องจำนวน 10-25 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57-71.42 หลังการพัฒนานักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องจำนวน 19-35 คน คิดเป็นร้อยละ 54.28-100

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบว่าการพัฒนาดำเนินการในวงรอบที่ 1 ใช้แนวทางได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู การดำเนินการตามแนวทางการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ตลอดจนแนวทางการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ส่วนแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และการนิเทศกำกับติดตามการพัฒนาดำเนินการในวงรอบที่ 2 ใช้แนวทางการพัฒนา คือ การนิเทศภายใน เป็นการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยเชิญศึกษานิเทศก์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ร่วมกับครูวิชาการ โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู โดยพัฒนา 2 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาครู 2) การพัฒนานักเรียนเมื่อดำเนินการครบ 2 วงรอบแล้วพบว่า ผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการอ่านและการเขียน การพัฒนาดำเนินการได้ทำการนิเทศติดตาม ทำให้โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมูแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน โดยใช้แนวทางการพัฒนาทั้ง 3 แนวทาง ผู้ร่วมวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือเป็นอย่างดี ประกอบกับวิทยากรที่มาบรรยายให้ความรู้นั้นมีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญในด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการได้รับความรู้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวรรณศิริสานต์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนต่างอยพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 23 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาของการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครู และเพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3. การติดตามผลการพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร หลังการพัฒนาดำเนินการในวงรอบที่ 1 และการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า

3.1 ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหานักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนสนใจ ตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้น เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการค้นคว้า ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนจะไปศึกษาค้นคว้าหรืออ่านอ่านหนังสือในห้องสมุด และนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง โรงเรียนพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตดา รังคะราชกุล (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านและการเขียนเรื่องช้างน้อยน่ารักโดยใช้แบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง

และพัฒนาแบบฝึกการอ่านและการเขียน เรื่อง ช้างน้อยน่ารัก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อศึกษาดัชนี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านและการเขียนระหว่างก่อนเรียนกับหลัง เรียนและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนเรื่อง ช้างน้อยน่ารัก กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกมะนาว ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกการอ่านและการเขียนเรื่องช้างน้อยน่ารัก แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent samples) ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านและการ เขียน เรื่องช้างน้อยน่ารัก มีค่าเท่ากับ 81.77/80.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.6340 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังการพัฒนาการอ่านและการเขียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพาวรรณ อัมรัตน์ (บทคัดย่อ, 2556) ได้ทำการพัฒนาการอ่านและการเขียนประสม คำโดยใช้แบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา การอ่านและการเขียนประสมคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80 ศึกษา ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกตามเกณฑ์ที่กำหนด เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนประสมคำ โดยใช้แบบฝึกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวาริชภูมิ พิตยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกการอ่านและการเขียนประสมคำ มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความ สอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และแบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความเที่ยงตรง ความยาก อำนาจจำแนก ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples) นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้จากครูที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องครบทุกคนที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง ครบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และครอบคลุมสอดคล้องกับสาระสำคัญและเหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความสามารถของนักเรียน และใช้เทคนิควิธีสอนตลอดจน สื่อนวัตกรรม อย่างหลากหลายตรงความต้องการของ นักเรียนทำให้นักเรียนสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เทคนิคการจำตัวสะกด หรือคำต่างๆ ที่มีการ สะกดไม่ตรงตามมาตรา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร เฟื่องบุญ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือ ไม่ออกตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม มีนักเรียนที่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรดี ศุภรัตน์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ นคร เขต 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหา การอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียน ซึ่งเป็นนักเรียนที่อ่านพยัญชนะ สระได้ไม่ครบทุกตัว และอ่านคำในมาตราสะกด แม่ ก กาไม่ได้ กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 17 คน แนวทางในการ

แก้ปัญหาใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวินิจฉัยปัญหา 2) ขั้นศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหา 3) ขั้นวางแผนแก้ปัญหา 4) ขั้นปฏิบัติการแก้ปัญหาและประเมินผล 5) ขั้นประเมินผลรวม ผลการศึกษาพบว่า ผลการทดสอบการอ่านพยางค์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียนทั้ง 17 คน สามารถอ่านพยางค์ได้ครบทุกตัว ผลการทดสอบการอ่านสระของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียนจำนวน 15 คน สามารถอ่านสระได้ครบทุกตัว ส่วนที่เหลืออีก 2 คน อ่านสระไม่ได้อยู่ 2 ตัว คือ สระเอื้อและสระเอือ และผลการทดสอบการอ่านคำในมาตราสะกดแม่ ก กา จำนวน 30 คำ เป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนทั้ง 17 คน สามารถอ่านคำได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 และสอดคล้องกับการศึกษาของ (Ridgway, 2000 p. 919 – A) ได้ศึกษาการรับรู้เทคนิคการสอนที่ได้รับการส่งเสริมให้นำมาใช้ในการสอนภาษาของนักเรียนนั้นชั้นภาษา โดยการสัมภาษณ์ที่มีประสบการณ์ในการเรียนภาษา แนวคิด และหลักการของผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษา และประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะผู้สอน ภายหลังการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาบรรยากาศในชั้นเรียน ความเป็นมิตรในการเรียน ภาษาพูด ภาษาเขียน การวัดผล และความเข้าใจในทางวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่านักเรียนจะเกิดความต้องการอยากเรียนเพราะแรงจูงใจจากการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย นักเรียนจะเรียนภาษาไทยดีที่สุดในเมื่อ (1) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ภาษาโดยตรง (2) ผู้เฒ่าได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของตน (3) เนื้อหาสาระที่เรียนเป็นประโยชน์ต่อชีวิตจริง (4) ภาษาที่ใช้ในชั้นเรียนเป็นไปด้วยความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เกี่ยวข้องและ (5) นักเรียนจะเรียนภาษาไทยอย่างง่ายและสะดวกถ้ามีสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่สะดวกและเป็นกันเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โดยจัดประชุมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อรับทราบปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของครูและนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันวางแผนหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและเป็นระบบ

1.2 ควรจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพครูที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ครูผู้สอน เขียนแผนจัดการจัดการเรียนรู้ เทคนิควิธีการต่างๆ ด้านการอ่านและการเขียน ที่บูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

1.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการเหมาะที่จะนำมาพัฒนาสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ ที่เน้นกระบวนการนิเทศภายในอย่างจริงจังต่อเนื่อง เพื่อเป็นการให้กำลังใจให้ค้ำแนะและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นกัลยาณมิตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำวิจัยปฏิบัติการนี้ต่อยอด ทำการวิจัยเฉพาะด้านเพิ่มเติม เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระต่อไป

2.2 ควรใช้กิจกรรมที่หลากหลายนอกเหนือไปจากการฝึกอบรมการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน

2.3 ควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการตามความสนใจ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เพ็ญญา แก้วอินธิ. (2554). *การพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านขวังคลีชูชาติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- นภาพร เพ็ญบุญ. (2551). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- พินยา ปรานี. (2558). *การพัฒนาศักยภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านนาคอย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ภาวิณี โสภักย์. (2556). *การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองอ้อ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ยุพิน โถคำนาม. (2555). *การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการเขียนโรงเรียนบ้านผักคำภูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู. (2558). *รายงานประจำปีของโรงเรียน ปีการศึกษา 2558. มุกดาหาร. โรงเรียนพระราชทานบ้านหนองหมู.*
- อภิสิทธิ์ ศิริพันธ์. (2558). *การพัฒนาศักยภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านถ่อน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- อมรรัตน์ งามจิตร. (2556). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนเทศบาล อากาศอำนวย (ชุมชนอุปถัมภ์) สังกัดเทศบาลตำบลอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- อรดี ศุภรัตน์. (2553). *การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านฝาย อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). *การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- Bouchard, Margaret Pray. "An Investigation of Students' Word Knowledge as Demonstrated by Their Reading and Spelling Errors." *Dissertation Abstracts International*. 63(02) : 541-A : August. 2002.
- Caban, David. "A Study of the Transfer Effects of Staff Development with Essential Elements of Instruction Training." *Dissertation Abstracts International* 63(04) : 1304 A ; October, 2001
- Corey, Jean Thomson. "The Gendering of Literalism : The Reading and Writing and Writing Practices of Adolescent Girls in Rural Appalachia." *Dissertation Abstracts International*. 61(07) : 2690-A : January. 2001.